

Tilskud
J. nr.
Ref. SENGB
Den 8. oktober 2021

Høringsnotat

Vejledning til Klima-Lavbundsordningen

Vejledningen til Klima-Lavbundsordningen blev i udkast sendt i ekstern høring d. 13. oktober 2020 med frist for afgivelse af høringssvar d. 10. november 2020.

Miljøstyrelsen har modtaget høringssvar fra følgende 5 eksterne organisationer:

- Danske Regioner
- Kommunernes Landsforening
- Danske Nationalparker
- Vejle Kommune
- Landbrug og Fødevarer

Miljøstyrelsen har modtaget høringssvar fra følgende ministerier/styrelser:

- Landbrugsstyrelsen
- Naturstyrelsen

Danske Regioner henviser til eget høringssvar på bekendtgørelse om udtagning af kulstofrige lavbundsjordter [Journalnummer 2020-14520]. Herudover mener Danske Regioner, at det er centralt, at regionerne har mulighed for at tage initiativ til og ansøge om projekter. De uddyber, at det vil ske i et samarbejde med kommunerne og være med til at sikre synergier og merværdier på tværs af kommuner. Danske Regioner mener, at den regionale rolle er vigtig for, at projekterne vurderes i en større sammenhængende geografi og for at understøtte en jordfordelingsproces i Danmark, som er effektiv.

Herudover, har Danske Regioner konkrete bemærkninger til vejledningen. Disse går på, at kriterierne om, at projekter minimum skal reducere CO₂-udledningen med 10 tons CO₂-ækvivalenter pr. ha og projektarealet herudover skal have et overlap på minimum 60 % med kulstofrige jordter. Danske Regioner gør opmærksom på, at det stiller krav til arealets størrelse og sammensætning, og henviser i den sammenhæng til Region Midtjyllands projekt ReDoCo₂.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Med hensyn til Danske Regioners ønske om, at regionerne får en rolle i udtagningsindsatsen henvises til høringsnotatet til BEK nr 50 af 15/01/2021. Miljøstyrelsen vurderer ikke, at der er behov for flere aktører i udtagningsindsatsen på nuværende tidspunkt og ønsket fra Danske Regioner imødekommes derfor ikke.

Kommunernes Landsforening oplyser, at de har givet omfattende høringssvar til bekendtgørelsen, hvori de foreslår en grundlæggende justering af den fremlagte ordning som vejledningen vedrører. De afstår derfor fra at give nærmere kommentarer på udkastet til vejledningen.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Med hensyn til Kommunernes Landsforenings ønske om, at justere ordningen henvises til høringsnotatet til bekendtgørelsen.

Danmarks Nationalparker oplyser, at deres høringssvar ligger i forlængelse af deres høringssvar indgivet til bekendtgørelsen, og henviser til at ændringer der måtte komme i bekendtgørelsen forventes afspejlet i vejledningen. Danmarks Nationalparker ønsker adgang til at kunne søge tilskud, lavbundsarealer i skov kan opnå tilskud, at naturhensyn bør kunne have betydning for om der kan opnås tilskud til arealer med væsentligt mindre tørveindhold en 60 %, at projektarealet defineres bredere og at nationalparkerne bør indskrives som national prioriteret interesse ift. prioritering af arealer, der kan opnå tilsagn. Nationalparkerne udtrykker samtidig håb om, at der fremover tænkes bredere, så der etableres multifunktionelle ordninger, der i højere grad kombinerer klima-, miljø- og naturhensyn, så også andre lavbundsjord, f.eks. hævet havbund (strandenge o.lign.), vil blive omfattet af tilskudsordninger.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Miljøstyrelsen kan oplyse, at de ændringer der måtte ske i bekendtgørelsen, vil blive afspejlet i vejledningen. Yderligere kommentarer givet fra Danmarks Nationalparker er ligeledes givet til bekendtgørelsen, hvorfor der henvises til høringsnotatet for denne.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at den foreslåede ordning lider af en væsentlig mangel, da den kun giver mulighed for at kompensere lodsejere for en tinglyst restriktion på deres ejendom, men ikke giver mulighed for at anvende opkøb og jordfordeling. Landbrug og Fødevarer mener, at der er behov for begge redskaber. De appellerer derfor til, at begge dele bliver muligt i Klima-Lavbundsordningen.

Herudover, bemærker Landbrug & Fødevarer, at det i vejledningen bør præciseres, at der kun er tale om de-minimis for naturarealer. Dog ser de gerne, at ordningen i stedet kører som en notificeret statsstøtteordning, således, at der ikke benyttes de-minimis.

Landbrug & Fødevarer ønsker, at det uddybes i vejledningen, at grundejer kun kan opretholde grundbetalingen såfremt, at projektet er direktivimplementerende. Herudover, påpeges, at der kan være tilfælde, hvor det ikke er alle arealer i projektet, som er direktivimplementerende. Set med Landbrug & Fødevarers øjne

er dette problematisk, da det vil gøre reglerne og støttansøgningen for arealer i projekterne meget komplekse. Derfor foreslås det, at alle arealer i et projekt kan omfattes af artikel 32, således at administrationsgrundlaget er så enkelt så muligt for lodsejeren.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at enkeltmandsprojekter er mulige, men bemærker, at de finder, at processen er for kompliceret – fx ift. krav til forundersøgelse. Herudover, finder Landbrug & Fødevarer, at pointsystemet er for kompliceret og arbejdskrævende.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Mht. ønsket om at lade jordfordeling indgå i ordningen, henvises til høringsnotatet fra bekendtgørelsen.

Mht. deminimis henvises til høringsnotat fra bekendtgørelsen.

Mht. grundbetaling ønsker Landbrug & Fødevarer, at det uddybes i vejledningen, at grundejer kun kan opretholde grundbetalingen såfremt, at projektet er direktivimplementerende. Det er beskrevet i afsnit 9.4 i vejledningen at ”Tilskudsordningen for Klima-Lavbund forhindrer ikke, at der fortsat kan søges om grundbetaling, så længe aktivitetskravet herfor overholdes. Se mere i ”Vejledning om grundbetaling”.

*Hvis det, som konsekvens af projektrealiseringen, ikke længere er muligt at overholde aktivitetskravet, kan der søges grundbetaling under undtagelsesbestemmelsen (Artikel 32). Denne mulighed gælder dog **kun**, hvis der er tale om, at projektet er direktivimplementerende i forhold til vandramme-, habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne. Vurdering af hvorvidt et projekt kan vurderes direktivimplementerende i forhold til vandramme-, habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne, beror på en faglig vurdering, der foretages af Miljøstyrelsen”*

For at et areal kan få grundbetaling under artikel 32 er der foruden kravet om, at arealet indgår i et natur-, vand- eller skovprojekt, der implementerer vandramme-, habitat- eller fuglebeskyttelsesdirektivet, en række andre generelle støttebetingelser der skal være opfyldt. Det er Landbrugsstyrelsen der administrerer grundbetalingsordningen og herunder undtagelsen i artikel 32, mens Miljøstyrelsen er den faglige ansvarlige ressortmyndighed til at vurdere om et projekt bidrager til at implementere Vandramme-, Habitat- eller Fuglebeskyttelsesdirektiverne. Landbrugsstyrelsen har derfor et samarbejde med Miljøstyrelsen ift. artikel 32, så ansøgning om landbrugsstøtte til arealer i Klima-lavbundsprojekter bliver så ligetil som muligt.

Landbrug og Fødevarer påpeger, at der kan være tilfælde, hvor det ikke er alle arealer i projektet, som er direktivimplementerende. Miljøstyrelsen er ved at afklare med landbrugsstyrelsen hvordan sådanne tilfælde skal håndteres fremadrettet.

Mht. proces og pointsystem tages det til efterretning. Miljøstyrelsen arbejder løbende på at forenkle ansøgningsprocessen.

Øvrige bemærkninger i skemaform

Høringspart	Forslag/ønske	MST bemærkning
Vejle Kommune	Åbner ordningen i 2020?	<i>Bekendtgørelsen trådte i kraft d. 15. januar 2021, og første ansøgningsrunde løb fra 1. marts-15. april 2021.</i>
	Kan man søge tilskud til egne arealer og at såfremt det er muligt, ønsker Vejle Kommune, at det fremgår tydeligt at vejledningen.	<i>Man kan godt søge tilskud til areal, der er eget af projektejer. Miljøstyrelsen tager bemærkningen til efterretning.</i>
	Herudover, ønsker Vejle Kommune, at det præciseres, at det er projektejer, der har ansvaret for projektarealet efter, at projektet er afsluttet – fx hvis vandstanden bliver højere end forventes i den omkringliggende område.	<i>Efterkommes i næste opdatering af vejledningen.</i>
	Det ønskes, at projektarealer på ned til 10 ha kan opnå tilskud.	<i>Efterkommes.</i>
	Vejle Kommune ønsker det oplyst om der skal foretages jordprøver i forbindelse med projektarealer, der ikke har minimum 60 % overlap med tekstur2014-kortet og om der kan henvises til en manual.	<i>Det skal sandsynliggøres, at indholdet af tørv er højt, hvis projektarealet ikke har mindst 60 % overlap med tekstur2014-kortet. Dette kan f.eks. gøres ved udtagning af jordprøver. Miljøstyrelsen henviser til DCEs vejledning, der kan findes på www.vandprojekter.dk</i>
	Vejle Kommune ønsker det præciseret, at	<i>Der udbetales tilskud to gange i løbet af projektet</i>

	enkeltlodsejere og fonde vil få et stort udlæg, da der først kan ske udbetaling efter fase 1 og fase 3.	<i>– efter endt forundersøgelse og i forbindelse med slutrapporten. Det medfører, at man som ansøger vil have et udlæg. Det fremgår af vejledningen og imødekommes derfor ikke.</i>
L&F	Det bør fremgå af vejledningen at der kan gives dispensation fra ansøgningsfristen i særlige tilfælde.	<i>Efterkommes i næste opdatering af vejledningen.</i>
	Det er en udfordring, at projektejer har al ansvar ift. lodsejerkontakt og udbetaling af erstatning ift likviditet.	<i>Det er en forudsætning under ordningen.</i>
	L&F søger en afklaring af, hvorfor perioden 2014-2018 er benyttet ift fastsættelse af erstatning.	<i>Bemærkning er taget til efterretning, og dette er ændret.</i>
	L&F bemærker, at det ikke fremgår af udkast til bekendtgørelse om klima-lavbundsprojekter, at der ikke kan ydes tilskud til aktiviteter, der følger fx af tinglyst servitut. Vejledningsteksten bør derfor ændres.	<i>Efterkommes i næste opdatering af vejledningen.</i>
	Vurdering af om projektet er direktivimplementerende bør foretages af MST under vurdering af forundersøgelsen, og dette bør fremgå af vejledningen.	<i>Der arbejdes på at få beskrevet hvornår vurderingen af direktivimplementering foretages til næste opdatering af vejledningen. Retningslinjerne for hvad Miljøstyrelsen ligger vægt på i vurdering af hvorvidt et projekt er direktivimplementerende vil blive lagt på</i>

		<i>hjemmesiden snarest muligt.</i>
	L&F foreslår, at der tilføjes en pointkategori for genskabelse af naturlig hydrologi i (og i tilknytning til) naturområder og på naturarealer.	<i>Naturlig hydrologi er en forudsætning for tilsagn, hvorfor dette ikke imødekommes.</i>
	Delafsnit 15, "Tilbagebetaling" foreslås slettet	<i>Er en nødvendig del af vejledningen, hvorfor det ikke imødekommes.</i>

Med venlig hilsen

Søs Engbo
AC tekniker
+45 23 84 38 28
sengb@mst.dk